

Εκπαίδευση Επιμορφωτών Β' επιπέδου Τ.Π.Ε.

Συστάδα: Φυσική Αγωγή και Υγεία

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Πρώτες Βοήθειες - Αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών στο σχολικό χώρο

Σενάριο για την Φυσική Αγωγή

Έκδοση 1η

Νοέμβριος 2018

Πράξη:	ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΤΠΕ)
Φορείς Υλοποίησης:	Δικαιούχος φορέας: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ & ΕΚΔΟΣΕΩΝ Συμπράττων φορέας: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παράδειγμα 1 (Πρώτες Βοήθειες - Αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών στο σχολικό χώρο)

[Δημιουργός: Νικόλαος Αποστολάκης]

1. Τίτλος

«Πρώτες Βοήθειες - Αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών στο σχολικό χώρο»

2. Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα

Φυσική Αγωγή, Πληροφορική, Βιολογία

3. Τάξη στην οποία απευθύνεται

Α' Λυκείου

4. Σκοπός

(Σύμφωνα με τον Οδηγό Εκπαιδευτικού για τη Φυσική Αγωγή στο Λύκειο, σ. 14, στη διεύθυνση http://lab.pe.uth.gr/psych/images/Pdf_Journal_articles/oe_2-2-2015.pdf)

Σκοπός 4: Επιδεικνύει υπεύθυνη κοινωνική συμπεριφορά, σεβασμό στη διαφορετικότητα, κατανόηση του άλλου φύλου και έχει αναπτύξει κατάλληλες κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες που συμβάλλουν στη δια βίου άσκηση για υγεία και ποιότητα ζωής.

Υποσκοπός 4.3: Επιδεικνύει υπευθυνότητα ως προς τους στόχους που θέτει και τους ρόλους που αναλαμβάνει.

5. Μαθησιακοί στόχοι

Γνωστικός τομέας

1. Να αναγνωρίσουν μια πληθώρα περιστατικών είτε αυτά απειλούν είτε όχι, τη ζωή ενός ατόμου (ενήλικα, παιδιού ή βρέφους).
2. Να προβαίνουν σε εκτίμηση τραυματισμού και σε εκτίμηση ασθένειας
3. Να εφαρμόζουν δεξιότητες πρώτων βοηθειών για να προσφέρουν επείγουσα φροντίδα σε καθημερινά προβλήματα τα οποία δεν απειλούν τη ζωή του θύματος.
4. Να συλλέγουν σχετικές πληροφορίες και να ενημερώνουν το ΕΚΑΒ.

Κοινωνικο-συναισθηματικός τομέας

- Να επιδεικνύουν έμπρακτα πνεύμα αλtruισμού και εθελοντισμού αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες στο μάθημα, τη σχολική ζωή και τη ζωή τους εκτός σχολείου.
- Να επιδεικνύουν αίσθημα προσωπικής ευθύνης για την ατομική τους πρόοδο και συλλογικής ευθύνης για θέματα που αφορούν τη σχολική ζωή και τη ζωή τους εκτός του σχολείου

6. Διάρκεια

3 διδακτικές ώρες

7. Υλικοτεχνική υποδομή

Η διδασκαλία υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου, και στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ή το γυμναστήριο.

Είναι απαραίτητο να υπάρχουν:

Στην αίθουσα πληροφορικής

- Υπολογιστές, τουλάχιστον ένας ανα τετράδα μαθητών, συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο
- Υπολογιστής συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα
- Εγκατεστημένος επεξεργαστής κειμένου σε κάθε υπολογιστή που χρησιμοποιούν οι μαθητές

Στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ή στο γυμναστήριο

- Στρώματα γυμναστικής, τουλάχιστον 1 για κάθε τετράδα
- 1 smartphone κάθε τετράδα ή άλλη συσκευή εγγραφής βίντεο (παρέχεται από τον εκπαιδευτικό)¹.

8. Συνοπτική περιγραφή

Οργάνωση της τάξης

Οι μαθητές στο εργαστήριο πληροφορικής μυσούνται στο πρόβλημα της παροχής πρώτων βοηθειών σε έκτακτα περιστατικά από τον εκπαιδευτικό. Στη συνέχεια σχηματίζουν υποομάδες και μέσα από ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες δομούν τις γνώσεις τους γύρω από την παροχή πρώτων βοηθειών σε έκτακτες περιπτώσεις.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι οργανωτικός, συντονιστικός και υποστηρικτικός καθ' όλη τη διάρκεια του σεναρίου. Μέσα από τη γνωστικού τύπου εποικοδομητική διδασκαλία που σχεδίασε, ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να εξάψει το ενδιαφέρον των μαθητών για τη νέα γνώση ελαττώνοντας σταδιακά τη βοήθεια του προς αυτούς με απώτερο στόχο οι μαθητές να γίνουν αυτορρυθμιζόμενοι και κατασκευαστές της γνώσης τους.

Προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ

- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ μεγιστοποιήσει τα οφέλη καθώς εφαρμόζεται σε έννοιες και γνώσεις που χρειάζονται πολλαπλή σύνδεση και αναπαράσταση.
- Παρουσιάζονται αυθεντικές καταστάσεις και δραστηριότητες μέσα από τις οποίες οι μαθητές ανακαλύπτουν, εξάγουν, κατασκευάζουν και παρουσιάζουν τη γνώση τους.

Συνοπτική περιγραφή δραστηριοτήτων

1^η ώρα

Φάση 1^η

Ο εκπαιδευτικός εισαγωγικά αναφέρεται σε πραγματικά περιστατικά - περιπτώσεις ατυχημάτων κατά την διάρκεια μιας αθλητικής δραστηριότητας και την σημασία που έχει η γνώση πρώτων βοηθειών, η άμεση και αποτελεσματική παροχή τους. Την εισήγηση του μπορεί να ενισχύσει με παραδείγματα - περιστατικά που έχουν συμβεί κατά διάρκεια του μαθήματος Φυσικής Αγωγής ή σχολικών αγώνων. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει άρθρα από εφημερίδες που κάνουν αναφορές για σοβαρά περιστατικά που έχουν λάβει χώρα σε αθλητικούς χώρους κατά την διάρκεια αγώνων ή/ προπονήσεων. Παρακινεί τα παιδιά να αναφέρουν περιστατικά που έχουν

¹ Σύμφωνα με την υπ Αρ.Πρωτ.Φ.25/103373/Δ1/22-06-2018/ΥΠΠΕΘ: «Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους εκτός από κινητά τηλέφωνα και οποιαδήποτε άλλη ηλεκτρονική συσκευή ή παιχνίδι που διαθέτει σύστημα επεξεργασίας εικόνας και ήχου εντός του σχολικού χώρου. Ο ανάλογος εξοπλισμός που τους διαθέτει το σχολείο στο οποίο φοιτούν, χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της διδακτικής πράξης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας γενικότερα και μόνο υπό την εποπτεία/επίβλεψη του εκπαιδευτικού.» και «Οι εκπαιδευτικοί εκτός από τις διαθέσιμες από το σχολείο ηλεκτρονικές συσκευές (Η/Υ, laptops, tablets, διαδραστικούς πίνακες κτλ), δύνανται να χρησιμοποιήσουν και το δικό τους προσωπικό ηλεκτρονικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της διδακτικής πράξης και για τις ανάγκες αυτής, αλλά και στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας γενικότερα, τηρώντας τους κανόνες ασφάλειας και τις σχετικές διατάξεις περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων των μαθητών και των εκπαιδευτικών (νόμοι 2472/1997 (ΦΕΚ 50/τ.Α'/1997) και 3471/2006 (ΦΕΚ 133/τ. Α'/2006).»

πέσει στην αντίληψή τους. Ακολούθως κάνει αναφορά σε καθημερινά ατυχήματα και καλεί τα παιδιά εκ νέου να καταθέσουν την εμπειρία τους.

Έπειτα, ο εκπαιδευτικός ξεκινάει την προβολή του βίντεο: Μάθετε να αντιδράτε σε μια πνιγμονή παιδιού ή βρέφους (https://www.youtube.com/watch?time_continue=25&v=J35fc9xDafQ). Με το τέλος του βίντεο οι μαθητές χωρίζονται σε τετράδες ανα υπολογιστή και δημιουργούν, στον κειμενογράφο που είναι εγκατεστημένος στον υπολογιστή, κείμενο το οποίο δίνει απαντήσεις στα ερωτήματα:

- Τι θεωρείτε έκτακτη κατάσταση;
- Πότε δίνονται οι πρώτες βοήθειες;
- Τι είναι ο απινιδωτής;
- Ποιες τρεις περιπτώσεις μπορείτε να αναφέρετε όπου χρειάζεται να παρασχεθούν πρώτες βοήθειες;
- Τι σημαίνει ΚΑΡΠΑ;

Οι μαθητές μπορούν να προβάλλουν το βίντεο στον υπολογιστή τους όσες φορές θέλουν προκειμένου να δώσουν τις απαντήσεις στα ερωτήματα.

Φάση 2^η

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να επισκεφτούν και να μελετήσουν τις πληροφορίες που δίνονται στις ιστοσελίδες

- <https://fa2gymsitias.blogspot.com/2018/05/blog-post.html>
- <https://www.mama365.gr/8576/oi-vasikes-protos-vohtheies-gia-paidika-atyhhmata.html>
- <https://www.paidiatros.com/asthenies/emergencies/protos-voethies>

και στη συνέχεια να συγκρίνουν και να εμπλουτίσουν τις απαντήσεις που έδωσαν στα ερωτήματα της προηγούμενης φάσης.

Κάθε τετράδα μαθητών επιλέγει δύο έκτακτες περιπτώσεις από αυτές που περιγράφονται στις ιστοσελίδες και μέσα από «παιχνίδι ρόλων» παρουσιάζει στην ολομέλεια τις κατάλληλες πρώτες βοήθειες.

2^η ώρα

Φάση 3^η

Οι μαθητές παρακολουθούν τα βίντεο: Τοποθέτηση θύματος σε πλάγια θέση ασφαλείας

- <https://www.youtube.com/watch?v=wJxrA-g3SIM> και
- <https://www.youtube.com/watch?v=ORX6BOcStqM>

Στη συνέχεια, κάθε τετράδα δημιουργεί ένα πρωτόκολλο ενεργειών για την τοποθέτηση του θύματος σε πλάγια θέση ασφαλείας. Οι μαθητές μπορούν να προβάλλουν το βίντεο <https://www.youtube.com/watch?v=ORX6BOcStqM> στον υπολογιστή τους όσες φορές θέλουν προκειμένου να δώσουν την τελική μορφή στο πρωτόκολλο τους.

Οι μαθητές μέσα από «παιχνίδι ρόλων» παρουσιάζουν τις ενέργειες για την τοποθέτηση του θύματος σε πλάγια θέση ασφαλείας, ελέγχουν και τροποποιούν, αν χρειάζεται, το πρωτόκολλο που δημιούργησαν.

3^η ώρα

Φάση 4^η

Οι μαθητές δέχονται την επίσκεψη ενός διασώστη του ΕΚΑΒ. Κάθε τετράδα εξασκείται σε τεχνικές πρώτων βοηθειών σε περιστατικά συνηθισμένων έκτακτων περιπτώσεων λαμβάνοντας ανατροφοδότηση από τον διασώστη.

Κάθε μέλος της ομάδας βιντεοσκοπείται, με το κινητό τηλέφωνο, κατά το παίξιμο ρόλων για την παροχή πρώτων βοηθειών στις έκτακτες περιπτώσεις που επέλεξαν. Η Ομάδα επιλέγει πια λήψη είναι η πληρέστερη, σύμφωνα με το πρωτόκολλο για να αποτελέσει υλικό της σχολικής ταινιοθήκης.

9. Επεκτάσεις

Η διδασκαλία μπορεί να επεκταθεί και στις άλλες τάξεις του Λυκείου. Το διδακτικό σενάριο στην παροχή πρώτων βοηθειών μπορεί να εμπλουτιστεί με περιστατικά που θέτουν τη ζωή του θύματος σε άμεσο κίνδυνο. Επιπλέον, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σχέδιο ερευνητικής εργασίας ή σχολικών δραστηριοτήτων Αγωγής Υγείας.

Η εκπαίδευση στην παροχή πρώτων βοηθειών μπορεί να επεκταθεί και εκτός σχολείου με την συμμετοχή των μαθητών σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρώτων βοηθειών του τοπικού Ερυθρού Σταυρού (ΕΣ) ή των ΕΚΑΒ. Αν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, μπορεί να δημιουργηθεί ένα εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα οδηγεί σε πιστοποίηση των γνώσεων των μαθητών από τον τοπικό ΕΣ ή το ΕΚΑΒ.

Το παρόν σενάριο περιλαμβάνεται στο επιμορφωτικό υλικό της εκπαίδευσης επιμορφωτών Β' επιπέδου ΤΠΕ στα ΠΑΚΕ (Συστάδα 8: Φυσική Αγωγή και Υγεία), όπως αναπτύχθηκε/προσαρμόστηκε και αξιοποιήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη (Επιμόρφωση Β' επιπέδου ΤΠΕ)», <http://e-pimorfosi.cti.gr>, του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2014-2020, με τελικό δικαιούχο το ΙΤΥΕ «Διόφαντος».

Το επιμορφωτικό υλικό αποτελεί ιδιοκτησία του ΥΠΑΙΘ και καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Διατέθηκε μέσω της ειδικής πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης της παραπάνω Πράξης (moodle), ενώ την ευθύνη ανάπτυξής του είχε συγγραφική ομάδα εξειδικευμένων εκπαιδευτικών, με επιστημονικό υπεύθυνο τον κ. Παναγιώτη Αντωνίου, Καθηγητή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Τομέας Προπονητικής.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

